

■ Viorica Dăncilă miniszterelnök és kabinetjének tagjai rögtön beiktatásuk után lemondtak a kormányórség (SPP) szolgáltatásairól, védelmüket a csendőrség biztosítja. Liviu Dragnea, a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke ugyanis többször is azzal vádolta Lucian Pahonțut, a SPP vezetőjét, hogy „befolyik” a politikába, egy alkalommal pedig „mérgező személynek” nevezte.

Dragnea elmondása szerint a SPP vezetője állítólag az ő „kivégzésére” készült, s a párt el-

nökségét „ajánlotta fel” cserébe az ebben segédkező személyeknek, mint például Paul Stănescunak. Hozzátette: amennyiben hasonló beszélgetése volt Pahonțunak Mihai Tudoseval vagy Sorin Grindeanuval, a PSD korábbi miniszterelnökeivel, akkor mindez „magyarázatul” szolgálhat a párttal való feszült viszonyukra.

„Valamennyi kormányfőnek kapcsolata kell hogy legyen az ilyen intézmények vezetőivel, mint a Román Hírszerző Szol-

gálat (SRI), a Külügyi Hírszerző Szolgálat (SIE) és az Őrző-Védő Szolgálat (SPP). Jelenleg nem tudom pontosan, létezett-e olyan szintű befolyás ezek részéről, ami rábírta volna Sorin Grindeanut és Mihai Tudoset, hogy ilyen feszült viszonyba kerüljön a párttal és a koalícióval, de ez nem jelenti azt, végül nem derül rá fény. Ellenben több kolléga is azt mondta, a SPP vezetője jobban befolyt a dolgokba, mint kellett volna” – összegzett Dragnea.

NŐK VEDELMEZÉSÉÉRT KÉRİK A BÁNTALMAZOTT

■ A nők elleni erőszak megelőzéséért és visszaszorításáért küzdő 25 civil szervezet fordult levélben Viorica Dăncilă kormányfőhöz, kérve, hogy mielőbb hozza az összhangba a hazai törvényeket az Izzambuli Szerződéssel. A Filia Központ kedden arról számolt be, hogy az aláírók kérték: a rendőrség tegye közzé, hogy 2017-ben hány bántalmazó szegte meg a távollattási parancsot, közülük hány ellen indítottak eljárást, és emiatt hányan kerültek börtönbe. A távollattási parancsok ellenére ugyanis nagyon sok nőt bántalmaznak, sőt, meg is ölnek – olvasható a levélben. A civil szervezetek emlékeztetnek, hogy a távollattási parancsra vonatkozó jogszabályt 2012-ben fogadták el, de a román rendőrség mindmáig nem dolgozott ki egységes munkamódszert ennek gyakorlatba ültetésére és betartására vonatkozóan, mindössze körleveleket adott ki. A levél aláírói úgy vélik, hogy az előírások betartása elektronikus karkötők kötelezővé tételével lehetséges. A civil szervezetek szerint naponta átlagban 39 nő tesz panaszt a rendőrségen amiatt, hogy családtag bántalmazta, és minden negyedik nap egy családtag megerőszakol egy kiskorú lányt.

Többször hagyott cserben bennünket a Nyugat

Demokráciák és diktatúrák kialakulása a II. világháború idején címmel tartott előadást hétfőn délután a Korunk Akadémia szervezésében Szakály Sándor történész, a Veritas Történelm-kutató Intézet főigazgatója az EME székhelyén.

Ö. I. B.

Kovács-Kiss Gyöngy, a *Korunk* főszerkesztője, házigazdai minőségében az előadót a 19. század második fele és a 20. század első fele elkötelezett kutatójaként konferálta be, aki jó ismerője régióink polgárosodási és demokratizálódási folyamatainak.

Szakály Sándor Magyarország 1944–49 közötti történelmi eseményeit vázolta a közönségnek. Szóba került az 1944. augusztus 23-i román átállás után Horthy Miklós dilemmája a háborúból való kilépés, avagy az esetleges visszavonulását illetően: a szélsőségesek kezére hagyja-e az országot, vagy személye-

sen még tehet valamit érte? A terv az volt, ha Magyarországot megszállják a nyugati hatalmak, akkor kilép a háborúból, de a végeredmény ismert: a Szovjetunió más sorsot hozott. Elmondása szerint 1944. december 22-én Debrecenben – szovjet nyomásra – megalakult az ideiglenes nemzetgyűlés és kormány, amely hadat üzent Németországnak, és fegyverszüneti szerződést kötött a nyugati hatalmakkal. 1945-ben az elfoglalt területeken beindult a „motorizált tártárjárás”, s mindenre rányomta bélyegét a Vorosilov marsall vezette szovjet megszállás. Lehetett érezni, hogy a teheráni találkozó nyomán a nyugatiak Kelet-Kö-

zép-Európát átengedték a szovjeteknek, így jutalmazva Sztálint a háborúban kifejtett szerepéért és veszteségeiért. A belpolitikai harcban a kommunista párt a jobboldal megosztására törekedett, de az 1947-es országgyűlési választásokon még megmaradt a négyes koalíció. 1949-ben viszont a szociáldemokratákkal való egyesülés meghozta a Magyar Dolgozók Pártjának térnyerését, miközben a közvélemény a békeszerződéstől hiába várta a szovjet csapatok kivonását és a hazai demokratikus változást.

Szakály szerint az egypártrendszerből származott diktatúra ötven éve után sem történt semmiféle lelkiismereti vizsgálat a Nyugat részéről a demokrácia érvényesülésének elmaradását illetően. A Nyugat 1956-ban is cserben hagyta Magyarországot, hiszen a tizenhárom for-

Szakály Sándor több könyvét dedikálta az érdeklődőknek

radalmi nap alatt semmilyen jelzés nem érkezett felőle. Az ENSZ pedig sokszor bebizonyította, hogy nem más, mint egy „sóhivatal” – jelentette ki az elő-

adó, hozzátéve: „Mi a jobb, a demokrácia vagy a diktatúra? Elvileg a diktatúra a jobb megoldás, de az a baj, hogy nincsenek jó diktátorok.”